

Markus Ikola

JASU

**UHKA VAI
MAHDOTTOMUUS**

Karisto
Hämeenlinna

© Markus Ikola ja Karisto / Kustannusosakeyhtiö Otava 2023

ISBN 978-951-1-45129-7

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2023

EI NIMI MIESTÄ PARANNA

Ihmisiä kuvaillaan usein kahdella sanalla, kuten *ahkera* ja *tunnollinen*, *iloinen* ja *avoin* tai *nuija* ja *tosinuija*.

Musta käytetään enimmäkseen verbejä *komea* ja *miehekäs*. Ainakin mä itse käytän niitä. Muut luonnehtivat mua joskus sanoilla *pöhkö*, *sekoilija* tai *se tyyppi, joka ymmärtää kaiken väärin*.

Tuo viimeinen oli kyllä kieliopillisesti *virike* eikä sana, mutta mä en ole turhantarkka. Mun mielestä kaikenlainen nipottaminen, kuten vessan vetäminen vain pienen kakkapalan takia tai kouluun ehtiminen TASAN kahdeksaksi, on muutenkin naurettavaa.

Ystäväni Henkka on ihailtavan rento kaikessa,

mikä koskee sääntöjä tai ylipäänsä ohjeiden noudattamista. Henkka on rikkonut 13-vuotisen elämänsä aikana enemmän määräyksiä kuin moni 13 vuotta vankilassa lusunut. Se ominaisuus yhdistää meitä. Me emme pyri täydelliseen käyttäytymiseen, vaan täydelliseen nautintoon. Henkka on ollut mun kaveri päiväkodista lähtien ja on varmaan vielä vanhainkodissakin, jos meidät huolitaan asumaan sinne käsikranaattikokoelman kanssa.

Lauri on *pohjalainen* ja *itsevarma*. Tai ehkä ne ovat sama asia. Lauria en tuntenut vielä päiväkodissa, koska se asui silloin Lapualla. Lauri muutti pari vuotta sitten meidän kaupunkiin. Ilmestyi anteeksi pyytelemättä luokkaan ja sanoi ”tullehensa jääräkseen”. Istahti paikkaan, johon halusi, ja antoi opelle luvan jatkaa oppituntia. Se on sitä itsevarmuutta.

Pohjalainen tarkoittaa taas sitä, että on syntynyt ja kasvanut Pohjanmaan lakeuksilla. Se on Laurin mukaan ”suurin siunaus, joka voi ihmistä kohrata”. Mä en aina tajua siunatun kaverini murretta tai ajatusmaailmaa. Niiden alkulähde kun on jossain nettiyhteyden ulottumattomissa,

puukkojunkkareiden vuosisadalla.

En ole laskenut omien siunausteni lukumäärää, mutta yhdestä kirouksesta olen kyllä varma: Jantusta.

Olen ilmeisesti sössinyt pahasti edellisessä elämässäni, koska jo syntyessäni mua vastassa oli kaksivuotias rangaistus nimeltään Janiina Lucia Lahtinen. Ehdotin porukoille jokin aika sitten, että Jantun toinen nimi muutetaan Luciferiksi. Eivät suostuneet.

Ehkä mä olen rangaistukseni ansainnut. Olen kai historian saatossa upottanut vahingossa hansakauppiaiden viljalaivan tai valinnut epähuomiossa villisian Turun piispaksi.

Janttu muistuttaa kyllä enemmän villisikaa kuin hansakauppiasta. Sitä ei silti kannata ruokkia, koska se voi purra kiukkupäissään syöttäjää käteen.

Mulla on myös juttu, joka on sellainen kirottu siunaus tai siunattu kirous. Se on lukivaikeus.

Mun lukihankaluus ei tosin haittaa juuri koskaan. Kaverit saavat hyvin selvää mun lähettämistä hymiöistä, ja Nieminenkin ymmärtää kuuden vuoden kokemuksella mun kirjoitusta. Mä helpotan Niemisen työtä kirjoittamalla

mahdollisimman vähän ja käyttämällä kirjainten sijaan myös numeroita. Esimerkiksi näin: ”6 on hyvä suoja jos 100”.

Mainitsemani Nieminen on meidän ope, joka pakotettiin jatkamaan vartiointiamme alakoulusta seiskalle. Se on ankarin rangaistus, jonka opettaja voi urallaan saada. Nieminen ei kylläkään ollut ansainnut millään tavoin tuomiotaan. Sillä vain kävi yhtä huono säkä kuin Raamatun Mooseksella autiomaassa. Kummankin johtama porukka jäi vuosiksi harhailemaan ilman järkevää suunnitelmaa.

Kukaan yläkoulun opettajista ei ollut halunnut ottaa luokanvalvojan vastuuta meistä, kun sana kaupungin villeimmistä luokasta oli kiirinyt tien toiselle puolelle. Viestinviejinä toimivat varmaan sijaiset, jotka uskaltautuivat hoitamaan Niemisen hommia tämän ollessa kotona ”voimaantumassa”.

Nieminen ei voi koskaan kerätä voimia yhtä päivää pidempään, koska yksikään sijainen ei suostu tulemaan toista kertaa luokkaamme. Yksi tosin sinnitteli kolme päivää, kun olimme viitosella. Vaikka tyyppi oli ollut YK-sotilaana maailman kriisipesäkkeissä, joutui se jäämään

sairauseläkkeelle sijaisuuden jälkeen. Harmittavaahan se oli. Kävimme viemässä sille anteeksi-
pyyntökortin sen täyttäessä 30 vuotta.

Huhujen mukaan yläkoulun opehuoneessa oli syntynyt käsikämmä siitä, kuka joutuisi otamaan vaivoikseen 7B-luokan. Kun ketään ei voitu poliisiraportin mukaan julistaa häviäjäksi, oli sivistystoimenjohtaja määrännyt luokkamme valvontavastuun yhdelle äikänopelle. Tyyppi oli päättänyt vaihtaa välittömästi helpompaan ammattiin. Se myy tällä hetkellä mäkihyppyvarusteita Marokossa.

Nieminen on oikeastaan ihan ok. Eli oikea kämmäri. Se ei onnistu missään tärkeässä, kuten rikastumisessa tai naissuhteissa. Se vain pitää tylsiä oppitunteja sijamuotoilusta tai Beethovenista, Mozartista ja muista ikivanhoista suunnistajista. Niemisestä ei voi tulla myöskään kuuluisaa urheilijaa. Se on jo siinä iässä, jossa useimmat huippu-urheilijat lopettavat uransa. Eikä Niemen urheilulajia ole edes olympialaisissa. Urheilupiireissä kun vieroksutaan sauvakävelyä äidin seurassa.

Peterin perhe on koulumme rikkain. Peter on siksi saanut rahalla kaiken haluamansa, paitsi pi-

tuutta ja painoa. Sen vanhemmat lupasivat neuvolan työntekijöille tonnin, jos ne saavat Peterin kasvukäyrän sellaiseksi, että se muistuttaa lapsen kasvukäyrää, eikä gerbiilin.

Peteriä luullaan pienen kokonsa takia aina paljon nuoremaksi kuin se oikeasti on. Kun se oli ollut vanhempiensa kanssa ravintolassa toissa keväänä, tarjoilija oli kysynyt, voiko pienokaiselle tarjota jo kiinteää ruokaa. Peter oli suuttunut niin, että oli hypännyt pois syöttötuolistaan.

Peter on tavallaan myös suomenmestari. Kenenkään muun elimistö ei saa allergista reaktiota yhtä monesta asiasta. Se pääsi iltapäivälehtien sivuillekin, kun sillä todettiin keskivaikea allergia kukkatapeteille.

Mä, Jasu Lahtinen, olen porukkamme henkinen johtaja. En kuitenkaan siksi, että olisin sakin viisain. Kingin rooli lankesi mulle automaattisesti, kun sain tyttöystävän. Näissä piireissä arvostetaan nimittäin machoja tyyppejä, jotka iskevät seksikkyydellään hyvännäköisiä kimmoja. No, mä olen iskenyt vain yhden, enkä sitäkään varsinaisesti iskenyt. Me vain ruvettiin jotenkin seukkaamaan, kun Nieminen määräsi Marian mun viereen istumaan.

Me muutetaan Marian kanssa varmaan pian yhteen asumaan. Mä olen kerännyt jo vähän asioitakin, jotka löysin roskalavalta: kupperaksi käärtäneen paistinpannun, johdottoman kahvinkeitTIMEN ja pikkuvikaisia mukeja. Osa niiden tahroista on tosin niin pinttyneitä, että on vaikea saada selvää, ovatko mukien kylkiin maalatut hahmot muumeja vai muumioita.

Villisika-Janttua ei kutsuta kotimme tupaan-tuliaisiin, mutta Urho ja Ulla voivat piipahtaa. Ulla on meidän perheen älykkäin, vaikka se ei käy töissä. Ehkäpä juuri työssäkäynti muuttaa ihmisen ajatukset tyhmiksi.

Urho käy paljon töissä. Siksi mä en kysy siltä vastauksia mihinkään. Tosin tietäähän Urhokin joitain asioita, mutta ne liittyvät putkiin ja viemäreihin, joita se rakentaa taloihin. Urhoa voisi myös kuvailla kahdella sanalla: *painava* ja *karvainen*.

Karvaisuus johtuu varmaan Urhon suvun perintötekijöistä eli genitaaleista. Painoon se on kuitenkin itse syyllinen. On mahdotonta pysyä normipainoisena, jos ahtaa päivittäin ruhoonsa saman verran kaloreita kuin jääkiekkoilijat. Siis koko joukkue.

Vaikka mua sanotaan Jasuksi, on mun alkuperäinen nimi *Jarmo*. Ja sekin on huti, koska Urho ja Ulla halusivat sen olevan *Tarmo*. Kastepappi kämmäsi alkukonsulaatin ja muutti Tarmon jostain syystä Jarmoksi. Mitenkähän olisi käynyt, jos mut olisi pitänyt nimetä Jaska-Jussiksi?